

f. 61.

H. XIII. II.

Lisen.
Novo Tacin.
9 37/11.

Henrici Nicolai.

1. Disputatio de Potentia in rebus.
2. Diss. de Synonymo et Paronymo.
3. Gymnasium Logicum.
4. Tractatus de Pace edit. 1641.
5. Gerethia five Natalitia ed. 1642.
6. Delineatio Colloquii inter Valerianum Magnum, Capuccinum
et Henricum Nicolai.
7. Erklärung des Christl. Catech. IV. 4. *Secunda editio.*
8. Anatomie Papismi impietatis Jesuitici.
9. Auffmaner Völgner Kundt zu Loy der Loyf. hochw. Henrici
Nicolai gesaltten.

Roll. 17

D. O. M. A.
Gymnasii Logici
DIATRIBE XIII.
DE

SYLLOGI- SMO APODICTICO

Disputationis loco
Ad sententiarum collationem
proposita
in Gymnasio Gedanensi

PRÆSIDE

HENRICO NICOLAI

Phil. Ma. & Professore
Ordinario

Respondentis munus obeunte

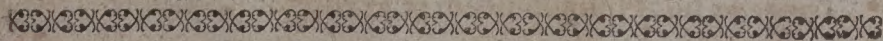
JOHANNES LITZCOVIO

Cuslinense Pomerano.

Ad diem 10. Aprilis. S. N.

In Auditorio Philosophico

Horis destinatis.

DANTISCI, Typis GEORGI RHETI,

ANNO clc. lxc. xxxiv.

AMPLISSIMIS, NOBILIBVS, CONSVL-
TISSIMISq³ VIRIS

DN. SALOMONI GIESEN Judicio-
rum primariae Civitatis Gedanensis Assessori
meritisimo.

DN. VALENTINO WJEDER /
Patritio Gedanensi conspicuo.

Simul ac

Amplissimo, Florentissimoq³ Viro - Juveni

DN. ADRIANO ENGBERGEN /
Patritio Gedanensi dignissimo

NEC NON

Meritisimis, Integerrimisq³ VIRIS

DN. CASPARO GEMTDE

DN. DANIELI HAMER / primariae
Civitatis Gedanensis Civibus ac Mercatoribus
solertissimis

Illi Benefactori: Huic Hospiti munificentissimo.

*Dnann. Mæcenatibus, Studiorum meorum Fautoribus
& Patronis exoptatissimis*

ῥόμαιομα hoc Philosophicum reverenter atq³ officiosè

D. D. C.

Johannes Litzcovius
Respondens.

1.

Templa Diis Veterum sacrata, nō modo sublimia struebat superstitiosa antiquitas, & recta; sed & ut orientem solem quā promptissimē exciperent, nec ullo impedimento occuparentur. Vt ex Plutarcho in Numā notat Comes l. 1. myth. c. 10. Organa partis tertiæ Logices non aperta solum, & quā fieri potest, planissima struit Logicus: sed & ut ad demonstrationem, velut nobilissimum quendam operis Tertij Logici solem Logicum, maxime respectum obtineant. Vnde Philosophus non solum potissima opera Logica ad eam ut præcipuum Syllogismorum direxit: sed & analyticos priores de demonstratione, ut præcipuo objecto, acturos proficitur. l. 1. prior. c. 1. Conf. d. 10. t. 4. Ejus ergo naturam explicatius inter notata partis tertiæ elucidare, non injurium fuerit.

2. Pars tertia Logica dividitur in formalem & materialem. De formali, qua tractat Syllogismum in formā & generalissimā materiā spectatum, hætenus: Sequitur materialis, quæ Syllogismum in determinatā materiā applicandum spectare debet. Vnde Syllo. materialis est Syllog. determinatæ materiæ Logicae Logicè applicatus. Materia illa in conditionibus generalibus in universum triplex Logico considerandi modo est, necessaria, probabilis, & Sophistica. Atq; ita & Syllogismus Logicus materialis triplex erit. Necessarius, vel Apodixis & demonstratio: probabilis, vel Syll. Topicus: & fallax s. impostorius, unde Syll. Sophisticus seu Elencticus. Antequam de syll. necessario in specie agatur, quedam de materiali in genere præcognoscenda sunt.

1. An peculiariter de eo in Logicis agendum? 2. An jure post Syll: formalem tradatur? 3. An sufficienter in 3. species dividatur?

3. Quà primum: Negant de eo & specierum ejus varietate in Log. peculiariter agendum Ramei. Ramus l. 2. Sch. Log. c. 3. & l. 9. c. 2. Dunam. Beurhus. & alij. V. Cl. l. M. l. 2. disc. Ra. q. 2. Dn. Schei. c. 14. d. syl. n. 2. Quod nullum instrumentum in se unum multiplicetur pro materialium, cui applicatur, varietate. Et alias Syllog. etiam in Medicum, Theologicum, Juridicum, &c. esset dividendus. Et Syll. sit necessarius & contingens vel ex propositionibus vel terminis. Hac esse proximum necessitatis vel contingentie subjectum, non Syllogismum. Nam alias non inventum iri materiam necessariam, vel contingentem, nisi Syllogisticè dispositam. Quod absurdissimum. Aristotelici accuratè discrimen inter materiales Syllog. faciunt: nam finium diversitates instrumentorum diversitatem introducunt. Nam ex fine, cui inserviat, instrumenti vis estimatur. At fines hic diversissimi. Apodixeos, firma & immutabilis rerum scientia: Topices, probabitur quæstorum comprobatio: Sophisticæ distincta fallaciarum materialium ostensio & resolutio. E. & instrumenta pro diversis istis finibus in Log. adornata erunt diversissima. At ea sunt Apodictica, Topica & Sophistica. Ergò. V. plura Cl. l. M. c. l. & C. 4. d. 6. q. 1. Crell. præf. l. 1. pa. pro. Dn. Cor. Mart. d. 2. c. Ram. t. 49. 50. seq:

4. Ramistarum argumentis facile satis fit. 1. Instrumenta corporea & materialia non multiplicantur semper ad diversitatem materialium, sed interdum sic acus alia sartoris, sutoris, pellionis, &c. benè notionalia, spiritualia & formalia diversis objectis applicanda. 2. Syll: ex conditionibus materie specialis generalibus in Logicis est dividendus, non specialissi-

mis,

mis, qu
ter conj
tem: q
forma
fallacem
sio comp
sit in rel
&c. No
inesse a
c. 2. q
5.
Conim
d. 10.
materialia
tur, fac
nunciat
ralis sol
ta addu
contra s
det, quoc
fiant,
bile ad
lora ju
speciale
6.
pl. l. 4.
prehend
co. Non
res ex e
sumendu
dat, Vnd
acceptio

mis, qualis in Medicum, Theologicum &c. est. 3. Syll. formaliter considerato accidentale est, esse necessarium aut contingentem: applicato jam materia, & ut unum quid ex materia & formâ factus est, necesse est cum necessarium, contingentem vel fallacem esse. Et ita specialiter Syllogismo materiali illa divisio competit. Et illa in hac parte Logicè attenditur. Sive aliàs sit in rebus s. terminis. s. propositionibus, hoc hic non curatur. &c. Non satis hic est, habere aliquid necessitatē, sed sciri, eam inesse alicui. Hoc Syllogismo perficitur. Vt benè idem l. 1. dis. c. 2. q. 6.

5. Quà secundum: Negant recentiores quidam ap. Conimbr: post formalem explicandum Syll: materialem. V. d. 10. t. 5. isq. assentitur Dufal. 4. Log. c. 2. n. 1. quod materia prior sit formâ: generaliter omni formâ Syll: subjiatur, facilius cognoscatur quàm forma, & proximè ex naturâ enunciationum fluat. Hac facile ex distinctione materiae generalis solvuntur, qualis termini & propositiones, quibus requisita adducta competunt, & specialis, qualis hic requiritur. Hac contrà se habet: Posterior, difficilior formâ est: Et ex eo pendet, quod propositiones determinata quaedam materia Syllogismi fiant, & sic generales illas conditiones necessarium, probabile admittant: Non quod præcisè enunciationes. Et sic specialiora jure in artibus sequuntur generaliora. At materialis pars speciale quid est, formalis generale. Conf. Cl. I. M. c. 1. q. 8.

6. Quà tertium: negat sufficientiam divisionis Timpl. l. 4. Log. c. 6. q. 7. quod non omnis Syll: necessarius comprehendatur sub Apodictico: Nec omnis contingens sub Dialectico. Non ergò totam materiam exhaurire illos terminos. Hac res ex explicatione Terminorum pendet. Apodicticum latè sumendum, ut omne necessario inferens in materiâ comprehendat, Vnde demonstrationes analogicae exsurgunt. V. t. 20. Quae acceptio etsi ad mentem Aristotelis fortè non sit, commodè ta-

men pro materialium necessitate ita ampliari potest. Vide eundem c. 1. q. 8. & Dn. Schei. n. 18. 19. Atq; ita materia necessaria in Logica etiam comprehendat materias transcendentes, divinas, mysticas, in usitatas. Quorsum bene hos respectus extendit Cl. Guck. l. 2. syn. Log. c. 1. Nam inventio argumentorum adornetur pro varietate materiae & propositionum. Nec quodvis cuiusvis aptetur. Nec ita res mystica & Theologica subiiciuntur Logicae imperio: Sed iantum Logice tractatur. Ut bene idem c. 1. Topicum etiam late, ut omne probabiliter inferens complectatur. Vnde omnis materia contingens Topica vel dialectica dicitur. Non obstat, quaedam necessaria hic inspergi. Ut obijcit id. q. 11. Obiter enim, per accidens, aut alienè id fit, vel alio modo Canones isti accipiendi: Vel à fine potius ista doctrina dicitur, qui est, probabilis probatio, quam universa materia. Ut bene Crel. præ. l. 1. p. pro. Alij insufficienciam negare possunt, quod Aristot. 1. Top. c. 1. quartum adijciat, Syllo. pseudographum, qui mentitur demonstrationem. Sed hic bene sub sophistico comprehenditur. V. d. 15. Conf. Dn. Sch. c. 1. n. 11. 13.

7. Hec de Syll. materiali in genere. Sequitur in specie de Apodictico, s. necessario, primâ specie Syll. materialis Logici. Ejus tractatio vel præcognitionis est, vel cognitionis. Præcognitionis triplex. An detur? An adequatum posteriorum Analyt. Aristot. objectum? An jure primus inter materialia tradatur?

8. Quâ primum: Acerrimè demonstrationem dari negarunt, ex Vetustioribus illi, qui scientiam dari negarunt, ut Socrates, Democritus, Anaxagoras, Pyrrhonici & Academi. ci. V. Cl. I. M. C. 10. d. 6. q. 1. ex recentioribus Ramus l. 2. Sch. Log. c. 3. l. 10. c. 1. 2. l. 9. in præfat. Dunamus in Log. p. 60. Patrit. T. 3. l. 4. disc. Peri. Anonymus quidam ap. Cl. I. M. l. 1. disc. c. 2. q. 5. &

alijs

alijs. H
am i. ne
dari. 2
fit notio
General
non spec
Conclus
causa e
ex quib
Tonitru
rugibilit
2. C. 6
monstra
demonst
ea omnia
dibile vi
1. Dem
nis, quoc
fieri non
Propter
est docili
prædicat
spectus à
quandam
omnino
enim exp
quid inst
ritatis cog
Sed demo
necessari
materias
specialis in

alijs. Hoc de demonstratione propter quid intelligendum : E-
am 1. negant concludi posse Syllogismo, nec ulla ejus exempla
dari. 2. Sic materiam ipsi Logice quasi inferendam, quæ tota
fit notionalis. 3. Ex prop. necessaria doctrinâ totam patere. 4.
Generalem artem, qualis Logica, generalia debere tractare,
non specialia. qualia hæc. 5. O. Syllogismi medium esse causam
Conclusionis, non solius demonstrationis. Contrâ: Dantur
causæ efficientes proxima alicujus passionis, passio & subjecti,
ex quibus efficitur demonstratio. Sic in eclipsi Solis aut Lune,
Tonitru, docilitate hominis ex animâ humanâ demonstranda,
rugilitate ex animâ Leonis. V. Cl. I. M. C. 4. d. 7. q. 1.
2. C. 6. d. 1. q. 1. Sic in Geometricis & Physicis multa de-
monstrantur. V. Dn. Flac. l. 1. Apod. c. 1. E. & ipsa
demonstratio datur. Quicquid sit de exemplis Aristotelis, an
ea omnia probe trigidam demonstrationem. Quod non cre-
dibile videtur Goclen, p. 4. q. 72. Ad rationes Ramæorû habe
1. Demonstratio dicitur propter quid, non ratione Conclusio-
nis, quod ea sic fiat E. propter hoc est illud: (quanquam interdum
fieri non est absurdum. V. Cl. I. M. l. 1. dis. c. 2. q. 5. Et:
Propter animam rationalem homo est homo. E. & propter eam
est docilis.) Sed medij Termini, qui est causa, propter quam
pred. catur in fit subjecto. 2. Non materia, sed modus & re-
spectus à materiâ necessariâ adeoq; procesus notionalis circa
quandam materiam ratiocinandi. in Log: proponitur. Quod
omnino Logica est. Nec definitio essentialis ad hoc sufficit. Illa
enim explicat quod in fit; At demonstratio per & propter
quid in fit, & sic causalem definitionem addit. 3. Propositio ve-
ritatis cognitionem non judicat sed enuntiat & representat.
Sed demonstratio judicat, probat, arguit. Non ergo in prop-
necessariâ totum id latet. 4. Logica est generalis, quod speciales
materias alicujus objecti, ut cætera disciplina, non proponat:
specialis in omnibus argumentationum speciebus, etiam quibus-
dama

dam ad materiam applicandis, recensendis. s. Omne mediū Syllogisticum est causa Conclusionis, sed formali tantum consensu, & principium cognoscendi: Ad demonstrativum etiam materiali & speciali respectu est causa, & principium essendi, quo Conclusio enuntietur. Hoc non est in omni Syll: formali. Conf. Cl. I. M. c. l. q. 5, Dn. Cor. Mar. l. 1. p. pro. c. 1. Dn. Flac. l. 1. Apod. c. 1. Hipp. q. 42. Log. Goclen. c. l. Dn. Reg. l. 4. Log. d. dem. q. 1.

9. Quæ secundum: Averroes, Lincoviens. & Theophras. non solum demonstrationem, sed & definitionem per se & directè in post. Analyt. tractari volunt, Quod sit pars modi disserendi, & nusquam alibi in Arist. ex professo tractetur. Eos secuti sunt quidam juniores ap. Tolet. præf. l. 1. post. q. 1. Contrà Græcorum & Latinorum communis sententia est, adequatum objectum horum librorum esse demonstrationem, & quæ ad eam ut media faciant, Qualia sunt definitio, Causæ, principia. &c. Eosq; sequuntur Conimbr. præf. l. 1. post. Tolet. c. l. Sam. d. Lubli. præf. in l. 1. post. Morisan. in l. 1. post. Dn. Flac. l. 1. Apod. c. 2. Faber. in l. 2. pos. c. 1. q. 2. Alij. Verè hoc. Nam demonstrationis modi, species, principia, causæ, consequentia, hic pertractantur. E. ipsa est objectum. Definitio traditur ut medium demonstr. subserviens. Resolutio demonstrationis propriè non est objectum, quia non propter se, sed propter ipsam demonstrationis cognitionem docetur. Et sic ordinatur ad eam: & hæc ut objectum primarium & adequatum se habet. Conf. Sa. de Lub. c. l. Nota hic demonstrationem dici objectum, non quæ Syll. merè notionaliter est, sic enim principia & affectiones præcedentibus tradita: Sed quæ materialiter rebus Logicè conclusis concreta est, quarum & demonstratio est, & in quib; demonstrationis naturam & modos ostendere licitum est.

10. Quæ tertium; Avicenna & Philoponus olim censue-

fuerunt
cognitio
ista com
let. c. 1.
ponunt
rum cog
imperfe
ua, in fo
Hic qua
sensuali
ca tamen
tatione
munior
cujusq; p
ra proce
te brutu
visus pr
Avic. se
etiam pr
sed neces
sibi contr
nulla est
enim pr
11.
realis. N
latè pro
mōstrati
Et indiv
liquando
omnis re
suam sen
Rhetor

fuerunt. Topicam demonstrationi anteponendam, quod & in cognitione primum à Dialecticis rationibus inchoemus, & quod ista communiores fini his. V. Crell. præf. par. pro. Tolet. c. l. q. 6. At generalissima in artibus commodissime præponuntur. V. t. 5. Adverte 1. aliud esse in materiali rerum cognitione, quæ imperfectionem nostram sequitur, nos ab imperfectioribus inchoare, de quo ratio Auic. concludit: aliud, in formali artium constitutione perfectâ methodo procedere. Hic quandoq; à perfectissimis & difficilissimis inchoamus. Sic in sensuali cognitione incipimus ab hoc, isto homine, leone: Physica tamen à principijs difficilissimis progreditur. Idem de hâc tractatione, quæ artificialis est, ejusq; ordine, tenendum. 2. à communioribus inchoandum ordine totius discipline, non semper cujusq; partis, spectato, ubi interdum à præstantissimis ad viliora procedimus. Sic in Physicis de homine quandoq; agitur ante brutum, & si hoc communius quid, & in plura sparsum. Ita visus præponitur tactui, & si hic communior. Quanquam nec Auic. sensu dialectica sunt communiora Apodicticis, quod hæc etiam probabilitatem includant. Nam hæc non probabilia sunt, sed necessaria: & tanquam disparatæ Syll: materialis species sibi contra distinguuntur, Esse necessarium & probabile. Neq; ulla est ratio, cur primò hic à Sophistico Syll: inchoetur. Vera enim priora falsis vel fucatis. Co. Crell. c. l. Tolet. c. l.

II. Fuit præcognitio. Cognitio est Nominalis vel realis. Nominalis 1. Homonymica. Demonstratio sumitur 1. latè pro omni ostensione. Sic Anatomica sectiones dicuntur demonstrationes, & pronomina hic, hæc, demonstrativa vocantur. Et Individuum aliquod demonstrativum dicitur. Sic definitio aliquando demonstratio dicitur, id est, explicatio, evolutio. Itè omnis rei probatio demonstratio dicitur. Sic dicitur, sic istum suam sententiam demonstrare, id est, probare. 2. Strictè, vel Rhetoricè vel Logicè. Rhetoricè pro causarum genere

laudem vel vituperium tractante. Sic orationem generis demonstrativi dicimus. **Logicè: 1.** pro integro tractatu demonstrativo, integras propositiones & Syllogismos continente. Sic præfiguntur interdum integris tractatib. tituli, invicta demonstratio. &c. **2.** pro omni necessariâ probatione. s. ex causis, s. definitione procedat. **3.** Strictissimè pro nobilissimâ probatione ex causis rei proximis procedente, quæ vulgò propter quid dicitur. His duobus modis magnam partem hic sumetur. **Conf. §. 1 n. Sche. c. 1. n. 2. Reg. 1. 4. Log. de Demon. q. 2. D. 2.** Etymologica, Logicè à nullo derivatur, est enim vox ultimè abstracta: Grammaticè à demonstrando, id est, ostendendo, dicitur. **3.** Synonymica: Dicitur etiam Apodixis, Sylla. apodicticus, demonstrativus, necessariò, necessariò concludens. &c. Periphrasticè dicitur $\tau\epsilon\lambda\epsilon\iota\sigma\tau\alpha$ ab Aristotele, Magister omnis solida eruditionis à Zabarella. **V. Reg. d. dem. q. 1.**

12. Fuit cognitio Nominalis, Realis est Definitiva, Divisiva, & affectiva. Definitio hæc sit. Demonstratio est Syllogismus materialis necessarius, ex veris primis & necessariis principiis infallibilem Conclusionem materialiter deducens.

13 Dicitur **1.** Syll. materialis Necessarius. Hæ voces explicata sunt t. **2.** **2.** Infallibilem Conclusionem materialiter deducens. Infallibilis dicitur, quod ceriò & necessariò sequatur Conclusio. Materialiter: Hic non solum ad consequentiam formalem respicitur, per quam omnis Syllog. conclusio necessariò infertur ex præmissis, etiam falsa ex falsis, per ipsam dispositionem Terminorum. **V. d. 10. t. 21. d. 11. 1. 25.** Quæ & ipsa in hoc Syll. reperitur. Sed & materiale, quæ ex ipsâ naturâ & cohesione terminorum procedatur ad necessarium fluxum Conclusionis ostendendum ex ipsis terminis. Ita, posito, rationale esse docile, & subsumpto, hominem esse rationale, etiam ex materiâ istorum Term. necessariò ut causa & effe-

& effect
esse docil
cognoscē

14
Veris,
Demon,
speciales
missis, &
tionum
primita
fativan
per prox
propter
quæ inte
est secur
immedi
probes
ras sub
bareat
do & co
mo & r
hæc est
pus. non
superfic
non im
mediat
princip
virtute
mediat
V. Sch
n. 3. U
inden

Effectus coherentium, necessario fluit illa propositio. Hominem esse docile. Hec est ista necessitas materialis, qua non principia solum cognoscendi sunt praemissa, sed & essendi ad Conclusionem. Vid. t. 8.

14. 3. Ex veris primis & necessariis principiis. Veris, nam ex falsis nihil demonstratur. Et Syll. Topicus & Demonstrativus presupponunt Syllog. verum, cujus quasi sunt speciales applicandi modi: Caterum veritas illa sit & in praemissis, & in Conclusionem: & sit Logica, id est conformitas notionum cum re. V. Dn. Weg q. 5. in post. Anal. Primis. Ista primitas comprehendit 1. immediatam connexionem causativam & effectivam. Causativam, ut effectus probetur per proximam & immediatam causam, ut in demon. diol. f. propter: Excipe probationes illas à causis remotis ad effectus, quae interdum in demonst. tñ occurrunt. Quae demonstratio est secundaria. V. t. 20. Effectivam ut causa probetur per immediatum effectum, ut in diol. f. quod. Vt si rationale hominis probes per docile, ut immediatū effectū. Sapē etiam est primitas subjectiva, qua accidens cum suo immediato subjecto cohaereat, Vt si superficiem coloratam probes, quia alba sit. Albedo & color in superficie ut immediato subjecto haerent. Sic homo & risibilis sunt immediatē subjectiva. Non tamen semper haec est. Vt si corpus coloratum dicas, quia album. Corpus non est immediatum subjectum coloris aut albedinis, sed superficies. Si Petrum dicas docilem, quia homo sit. Hic docile non immediatē est in Petro, sed in homine & rationali, ut immediatis subjectis, & perea in Petro. Hinc docent quidam, principia debere esse immediata vel actū & expressū, vel virtute & potestate, ut in immediata possint resolvi. Et sic & mediata actū, sed virtute immediata. in demonstrat. permittunt. V. Scharf. l. 4. Log. c. 2. Dn. Weg. q. 6. in post. Anal. n. 3. Dn. Schei. c. l. n. 77. 2. Ista primitas comprehendit indemonstrationem, quā principia demonstrationis non de-

beant demonstrari positivè, id est, quod ipsa sint proxima rei principia, nam hoc præassumendum est, & ex ipso naturali rerum fluxu dependet, & ex intellectu terminorum cognoscitur, vel qualicunq; experientiâ: benè privativè, id est, quod propria rei principia & causa non dentur quam assignata. Conf. Titelm. l. 4. Dial. c. 30.

15. 3. Primitas illa comprehendit prioritatem & rei & cognitionis, tum quâ naturam, tum quâ nos, quoad Conclusionem. Ut principia demonstrantia tum sint priora ipsâ conclusione, adeoq; habeant se ad instar causarum materialiter ad illam. V. t. 13. Tum prius cognoscantur & naturâ & nobis, quam conclusio. Nam ex non cognitis nulla eruetur demonstratio: Imò nec probatius Syllogismus. Vnde vulgò in demonstr. requirunt Necessitatem & rei s. objectivam, & personæ, s. subjectivam, id est, scientiæ. V. Scharf. c. 1. Hæc omnia de demonstr. primariâ habe. Inceteris quandoq; deficiunt. Conf. D. Cor. Mart. l. 1. par. pro. c. 2. Dn. Arnis. in p. pro. l. 1. c. 1. in Crel. l. b. Titelm. c. 1.

16. 3. Dicitur Ex necessariis. Necessaria principia sunt, quæ immutabilem connexionem habent. Vnde demonstrativa veritas non solum est veritas qualiscunq; ut Topica, id est, quæ & interdum fallere possit, sed & immota & perpetua veritas, quæ nunquam aliter se habere possit. Nisi planè extraordinariè & præter naturam, ita ut vis naturali rerum ordini inferatur. Quomodo Adjuncta propria negativè remove-ri posse à propriis subjectis potestate divinâ disputant Theologi. V. Dn. D. Meisn. p. 1. P. S. s. 1. c. 1. q. 1. Dn. Sche. Top. c. 8. n. 101. Cl. I. M. l. 1. c. Kec. s. 1. c. 21. & subsistentiam humanam separatam esse ab humanitate Christi tenet fides Catholica. Hic ubi à proprio subjecto ad prop. adjunctum, & ab humanâ naturâ ad propriam subsistentiam immotè alias progredimur, in extraordinariis paucisq; materiis vacil-

latio

latio esse
lib. ut qu
cipia im
17.
rist. 1. p
s. per se
veritatu
materiis
unt, imp
negativa
firmation
nus per se
to minus
3. q. 6. l.
Dn. Co
est, quod
pore. Ex
non dem
tio. V. I
risticu, ub
Sch. d. p
versalia
enuntiâd
dis, id est
Horsum p
authorib
hic non si
sumpris.
V. Sch. c
tur, ad de
proxima
quadante

latio esse videtur. Sed ea demonstrativam veritatem non tollit, ut quæ in natura circo non impedito procedit, de q̃ eo sua præcipia immotè & perpetuò concludit.

17. Necessariæ connexionis tres gradus assignavit Arist. 1. post. c. 4. t. 8. κατὰ παντός, s. de omni. καὶ ὅτι αὐτῷ, s. per se, & καὶ ὁλόκληρον ἑαυτῶν s. reciprocum. Et demonstrativæ veritatis hæc esse requisita certum est. Nam omnibus omninò materiis, omnibus canonibus ea applicare velle, ut Ramei faciunt, impossibile est. Cum multa sint regula in disciplinis, quæ negativæ & particulares sint, adeoq̃ non de omni, quod & affirmationem & universalitatem requirit: & sic multò minus per se, aut reciproca: Nam ubi minimus gradus abest, multò minus superiores aderunt. Conf. Cl. I. M. l. 2. dis. c. 3. q. 6. l. 1. misc. d. 11. t. 10. 11. seq. C. 5. d. 3. q. 1. Dn. Cor. Mar. c. l. c. 4. Hipp. q. 44. Log. De omni est, quod est affirmativum, Vniuersale, perpetuum & omni tempore. Excludantur hinc 1. negativa, quæ etsi sint vera, tamen non demonstrativè sunt vera, ut ex illis erui possit demonstratio. Vt, Nullus leo est Canis. Vulgò distinguunt de omni in prioristicū, ubi negātes, & posterioristicū, ubi tantū affirmātes. V. d. Sch. d. pro. c. 4. n. 10. V. d. 8 t. 24. 2. Particularia, & Vniuersalia cū exceptione, ut Ramistæ vocāt, quæ sunt verè in sensu enūtiādī particularia, ut O. in A. sūt fœminina exceptis excipien-
dis, id est, quæ dā nī A. Et 3. singularia singulariter sumpta: Horsum pertinet, quæ de Vniuersalitate negativā dici solent ab authoribus. Vt, Deuse est infinitus. Socrates est risibilis. Quæ hic non sufficit. Nam ea competit singularibus singulariter sumptis. At in his demonstratio rigide dicta semper non est. V. Sch. c. l. n. 19. 2. Secus ut virtute universalium sumuntur, ad de omni referri possunt. Sic de sole, Luna, eclipsin, per proximam causam demonstrare solemus. 4. Vniuersalia quadantenus, id est, quæ aliquo tempore sunt uniuersalia, sed non

sed non semper. *Vt. O. homo dormit. O. homo canescit.*

18. Per se est, cum predicatum qualecunq. per se inest
subjecto qualicunq. Qualecunq. s. id sit Predicamentale,
ut homo est animal: s. transcendetale, ut homo est ens, finitus, s. per-
fectionale, ut Deus est infinitus: siue differat re à subjecto, ut
vult Zabarell. l. 1. d. pro. nec. c. 4. ut homo est docilis, s.
non re, *Vt ens est unum, verum: s. sit effectum subjecti, ut ig-
nis calefacit, siue non, ut Deus est justus. (Modo tale sit, quod
verè predicari possit. Secus non erit modus per se. Vt in prater-
naturali isto terminorum situ, risibile est homo. Homo non in-
est risibili, sed hoc illi. V. Schei. c. l. n. 49. Item in negati-
vis aut infinitis, ubi propriè per se locum non habet, quod præ-
dicatum affirm. requirit. Prærequirit enim de omni, quod affir-
mationem requirebat. V. t. 17.) Subjecto qualicunq. s. id
sit sub inhesionis, Vt rationale est docile, s. denominationis, ut
Deus est infinitus: s. sit simplex, Vt homo est docilis: s.
complexum; Vt homo albus est homo: s. sit efficiens præ-
dicati, ut ignis calefacit, siue non, ut ens est unum. Vul-
gò duo modi per se statuuntur: Essentialis constitutivus,
cum prædicatū est de definitione subjecti, Vt homo est animal: &
essentialis consecutivus, cum subjectum est de definitione præ-
dicati. Vt, homo est docilis. Ceteri modi qui hic addi solent
sunt equivoci. Vt cum prædicatur existentia de subjecto.
id est, homo est; leo est. At existentia prædicatur de rebus crea-
tis contingenter, non necessario. Et sic nec per se. Vel cum act⁹
proprius prædicatur de subjecto, Vt, canis latrat, Homo
ridet. At actus illi interdum absunt à subjectis. Sic canes qui-
dam non latrantes. Scalig. ex. 203. f. 3. Zoroaster natus
rist, nunquam postea. Id ex 250. f. 3. Anaxagoras Clazo-
menius nunquam risisse fertur. Hildebr. l. 4. ma. nat. c. 4.
Christus ridere nunquam, flere semper visus est. Alsted. l.
16, Encyc. p. 1. c. 13. q. 7. Contingenter ergò actus pro-
pri⁹*

prii prædicantur de subiectis, non necessario. Et sic nec per se.
Conf. Dn. Schei. c. l. n. 38. 39.

19. Reciprocum s. κατόλως est, cum prædicatum sub-
jecto, inest reciproce. Ut, homo est docilis, & docile est homo.
Dicitur etiam Vniuersale speciale, Vniu: primum, Catholicum;
Et est summus necessitatis gradus, quo aliquid ita primò aliq in-
est, ut & cum eo reciprocari possit. Et prærequirit omnes alios
gradus ante se, to de omni & per se. Themistius & Ale-
xander negarunt reciprocationem in hoc gradu requiri. V.
Zabar. l. 2. d. pro. nec: c. 4. Sed tamen Aristoteles eam
requirit. 1. post. c. 4. 2. post. c. 17. Et per nullum ali-
ud, quam istud, hic gradus à prioribus distinguitur, quod hic re-
ciprocatio Terminorum vel absolutorum vel contra positorum
addatur. Est g. adeo hic modus per se in differentiis ad subiecta,
Ut, Homo est rationalis, & contrà: & propriis ad subiecta. Hic
observa, aliud κατόλως esse, quod reciprocum est, aliud κατ' ἐξ ἑαυ-
τοῦ, quod de omni tantum est. Nec cum quibusdam confundendum.
V. Crell. dif. d. grad. nec. t. 18. 19. seq. Dices: Tales pro-
pos. non sunt primæ primitate Cause, quæ supra requirebatur. t.
14. Nam possunt propria per priorem causam demonstrari. Sic
risibile per rationale. R. Nec ista primitas hic requiritur, sed
subjectiva tantum, ut nullum sit prius subiectum, cui potius &
magis primò competat prædicatū. Et illa hic est. V. d. Sch.
c. l. n. 122. De primo subiecto Catholicum est demonstrandū,
non ex primo, ut causa.

20. Hactenus definitio demonstrationis. Sequitur
divisio. Demonstratio est vel primaria vel secundaria.
Primaria est, quæ ex proximis causis probat effectum. Dicitur
etiam τὸ διὰ & propter quid. Secundaria, quæ requisitis pri-
marie caret. Est g. vel τὸ διὰ s. quod sit, vel analogica. De-
monstratio quod est, quæ vel à causis remotis ad effectum,

vel

vel effectū ad causam progreditur. Viriusq; exempla
sat multa collegit Titelm. l. 4. Dial. c. 29. Ana-
logica, quæ ex qualibuscunq; principiis certò veris ad con-
clusionem progreditur. Hac locum habet in mysticis, emi-
nentibus, transcendentibus, & omnino extrapradicamentali-
bus materiis.

21. Queruntur hic quædam pro explicatione. i. An suffi-
cienter dividatur Demonstratio? Averroes aliam addi-
dit, quæ & propter quid & quod comprehendat, quam dixit po-
tissimā. V. Cl. I. M. C. 5. d. 1. q. 1. Et datur etiā demonstratio ab
effectū ad effectū necessario connexum, ut si ab abundantia calor-
is in febre in aequalitate pulsus ut necesse effectum deducas: dantur
demonstrationes deducētes ad impossibile; Quæ hic non compræ-
hēduntur. Tum potest demonstratio analogica referri ad demonstratio-
nem, nam & ista est, secundaria. Sed 1. Averr. demonstratio
non est nova ab assignatis, sed est ipsa dō, quæ semper involvit
tōdā, Vt propter quid est, semper involvit, quod sit. 2. Demō-
stratio ab effectū ad effectū non est vera demonstratio. non enim est
per se, Neuter enim duorum effectuum est de definitione alteri-
us: Sed est tantum qualiscunq; necessaria argumentatio, ex
qualicūq; terij necessitate orta, à quo uterq; effectus promanat. At
utrumq; effectum ab unā causā proficisci, utriq; contingens est.
3. Demonstratio ad impossibile est demonstratio à posteriori, cum per
causam externam monstratur impossibilitas rei. V. Dn Sche-
d. Syll. c. 13. n. 61. 4. Demonstratio analogica ad neutram
priorum refertur, quia nec causa, nec effecta hic locum habent,
sed qualiacunq; principia cognitioni nostræ inservientia.

22. 2. An demonstratio. Quod sit vera demonstra-
tio? Negavit Avicenna, ut refert Zabara, l. d. sp. dem.
c. 8. Et Conimb: in c. 10. 1. post. q. 1. 2. 3. vocant a-
nalogicam secundum proportionem. At tale equivocè nomē
participat. Rectius contra dicitur. Nam demonstratio, quæ proce-
dit ex

dit ex causâ remota. V. t. 20. *Atrem cognoscere per causam est scire, & scire est immediatus effectus demonstrationis. Quod Arist. non multum de eâ tractat, est, quia ignobilior est alterâ specie. Et solemus explicatâ nobiliori analogi attributi, quale quid in his dem. speciebus est, non analogum proportionis) specie, leviter tangere ignobiliorem. Et sic brevius de ea Arist. 1. post. c. 10. agit, vocatq; à signo, quia effectus est signum causæ præsentis, & quia est ignobilior priori: Conf. Cl. I. M. c. 1. Dices: Ergò different specie? R. differunt specie, sed analogicâ, conveniunt genere, demonstratione in communi, sed analogico. 2. Idem utriusq; finis, scire. E. non different specie. R. Idem finis, sed generalis, scire vel à priori vel posteriori: specialis finis in modo sciendi est diversus. Prioristicè à parte formæ generalis, processus à causis ad effectus, conveniunt: posterioristicè à parte formæ specialis, processus materialis à talibus vel talib; causis & principiis, differunt. Conf. Sa. d. Lublin 1. 1. post. c. 13. 14. a. 1. dices v. Differunt solo terminorum positu. Ut si probes, Lunam globosam, quia accretiones ejus globosæ, Hic demonstr. quod: Et, accretiones ejus esse globosas, quia ipsa globosa. Hic demonstr. propter quid: E. non sufficiens ad specierum discrimen. R. Positus terminorum hic inferri diversitatem medij & processus demonstrativi: quæ satis ad specierum analogicarum discrimen sunt. Conf. Dn. Sch. c. 1. n. 17.*

23. 3. An demonstr. analogica addenda? Quidam negant, & certam vel necessariam probationem malunt appellare. Res facile patet. Si demonstr. dicatur c. 12. definita, demonstr. hic locum non habet: statè, qualiscunq; necessaria probatio, sic hic demonstr. dici potest, sed analogica. Et sic hæc in multis materiis Theologicis, mysticis, Metaphysicis, præcticis, negativis, privativis, locum obtinet, ubi necessaria interdum unius cum altero connexio, non tamen statim causæ cum Effectu,

*Et, vel effectus cum causâ, quæ ad demonst. requiritur: sed quæ-
 lecumq; principium cognoscendi, ad aliud velut principiatum
 deducendum. Con. D. Schei, c. 1. n. 41. 42. Timpl. l. 4.
 Log. c. 6. q. 8. Loca pro confirmandis ex parte talib. mate-
 riis aliquatenus deducit Dn. Gutk. l. 2. Syn. Lo. c. 2. 3.
 Sic cum ab authoritate divinâ ad immotè probandam rem pro-
 ceditur, ab infinitate Dei ad aternitatem & independentiam,
 ab unâ actione virtuosâ ad aliam connexam, ab unâ privatio-
 ne ad aliâ connexâ, ut loquendi carentiâ naturali ad surditatem
 naturalē. Aliâs rigida dem. rectè negatur omnîū disciplinarum
 esse. Con. Cl. I. M. l. 3. c. Kec. l. 2. c. 13. Non solum enim hic
 necessitas cognitionis, connexionis principiorum, aut propositi-
 num sufficit, sed & necessitas ipsarum rerum requiritur. Con.
 eundem l. 2. Disc. c. 3. q. 6. l. 1. misc. d. 11 t. 13. 14.
 C. 6. d. 2. q. 1. Dn. Schei. c. 1. int. Log. n. 19. 22.
 Hipp. q. 42. Log. Cor. Mar. l. 1. d. dem. c. 5.
 Et sic rectè inter verum & certum, & necessarium distinguere-
 tur. Vt Cl. I. M. l. 3. f. 2. c. Kec. c. 8. p. 800. 781.
 Sic sensus certò quædam ostendit, sed non scientificè, adeoq; ne-
 cessariò. Imò dantur quædam necessaria propositiones, quæ ta-
 men Apodicticè non sunt necessaria. Vt universales negantes
 & particulares affirmantes necessaria. V. Dn. Schei, n. 8.
 c. 4. d. prop. Conf. t. 17. Huc pertinet, quod quidam agno-
 scunt Syllogism. necessarium non apodicticum, Vt Timpl. vo-
 cat. l. 4. Log. c. 6. q. 8. vel dicticum, ut Keck. & Lor-
 hardus vocant: Vel Analyticum ut Clau. Alberius; vel ne-
 cessarium innominatum, ut Cl. Wegerus in l. Top. q. 5.
 n. 3. Vel demonstrationem Analogicam, ut Gocle. p. 4.
 probl. 73.*

24. Hactenus divisio demonst. Sequitur affectio, Ea
 multiplex est. Adeoq; distinctè sequentibus explicanda. 1. De-
 monstra-

monst
 is quæ
 aternæ
 effecta p
 tur. No
 practica
 subje
 effecta:
 fecta no
 logicis
 tuntur.
 ges exig
 bus regu
 gem just
 omnib
 t. 23. K
 esse dem
 gatur. d
 demonst
 enim ill
 At non
 M. c. K
 Zanab
 disciplin
 laribus
 motu, m
 re, quod
 l. p. 24
 emetiri
 a. in C
 tis causis
 V. Me

monstratio verè dicta rara est, nec in omnibus materi-
is quærenda. Requirit enim subjectum necessarium, quod
æterna sit veritatis, non à nostrâ potestate pendeat: Causas &
effecta propriè dicta, quæ in omnibus disciplinis non inveniun-
tur. Non practicis disciplinis, quarum subjecta sunt actiones
practicæ à nobis pendentes: non instrumentalibus, quarum
subjecta sunt noëmata secunda à nostrâ operatione arti analogæ
effecta: non Methaphysicis, Quarum subjecta causas & ef-
fecta non omnia admittunt, sed transcendunt: Non Theo-
logicis, quarum objecta autoritate revelationis divina ni-
tuntur. Ramei omnium artium præcepta ad demonstrat. Le-
ges exigunt, indeg. καὶ αὐτὰ πᾶσι, καὶ αὐτὰ αἰν. & καὶ ὅλα in omni-
bus regulis requirunt, primum legem veritatis secundum le-
gem justitiæ, tertium legem sapientiæ, vocantes. Sed has leges non in
omnib⁹ disciplinis inveniri clarissimè ostendit Cl. I. M. c. I. V.
t. 23. Kek. nostr. I. 3. Log. c. 13. §. 6. omnium disciplinarum
esse demonstrationes ait. Hoc nisi de dem. analogicâ simul intelli-
gatur, difficulter admittitur. Non enim statim ubi definitio. ibi
demonstratio: Sicut contrà, ubi demost. ibi definitio. Differt
enim illa ab hac saltem ὁρίσιν terminorum, ut Arist. loquitur:
At non ita tantum definitio à demonstratione. Vt benè Cl. I.
M. c. Kek. I. 3. s. 2. c. 13. Nec magnoperè hæc expugnat
Zanak. I. 2. c. Cl. I. M. f. 2. c. 13. q. 2. Imò omnibus
disciplinis demonstrationes tribuere, est, contingentibus, singu-
laribus fortuitis, casualibus, particularibus, à loco, tempore,
motu, materiâ, quandoq. pendentibus, necessitatem velle asse-
re, quod naturam rerum invertere est. Vt benè Saltzhub: c.
I. p. 24. Corn. Mart. c. I. & omnes agros unâ decempedâ
emetiri velle, ut loquitur Dn. Arnisæ. p. pro. I. 1. c. 2. I.
a. in Crell. Quorundam contingentium & singularium cer-
tis causis constantium datur demonstratio: omnium nequaquâ.
V. Mendo, s. 6. c. I. In practicis analogica demonstratio-

res dantur, non rigida. Dn. Flac. l. 1. Apod. c. 6. Conf.
Timpl. c. 2. technol. q. 5.

25. 2. Demonstratio procedat ē præcognitis
& præmissis, & terminis. *Præcognitio est quasi prima
cognitio, ex quā alia sequitur. Ut notat Mendo. d. 11. Log.
f. 1. 9. 2. Aristot. omnem doctrinam ex præcognitis procedere
ait. l. 1. post. c. 1. §. 1. Intelligit autem doctrinam discursi-
vā, ut communiter Interpretes explicant. Hac præsuppo-
nit interdum cognitionem principiorū, & præmissarum ex qui-
bus Conclusio deducatur. Neg. enim originali s. primā cog-
nitione possumus cognoscere veritatem conclusionis, non cogni-
tis præmissis, à quibus essentialiter illa dependet: utcumq. repe-
titā s. secundā possumus, ubi saltem radicaliter & remotè
præmissa cognoscuntur: Interdum cognitionem solorum ter-
minorum, si principia sint omnium prima, quæ ex prioribus
probari nequeant, sed intellectus saltem Terminus statim assu-
mantur. Ut, Nihil simul est & non est, Totum est majus suā
parte: Huc & subjecti & prædicati præcognitio pertinet. An
sint? Quid significant? &c. Conf. Mend. c. 1. Sa. d. Lub.
in 1. post. c. 1. a. 2. 3. 4. Adeoq. hic cognitio requiritur
vel judicativa, vel apprehensiva Terminorū. Ut loquitur Dn.
Weg. q. 1. in l. 1. post. §. 5. Generaliter s. præcognitiones
dici solent, quid nomen sit, an sit, quale sit, per quid sit. Ultimū
poti⁹ est quæstio demonstratione conclusa, quā præcognitio. Non
enim aliud ultimum est, ad quod ipsa referatur, sed ipsa est ul-
timum in demonstratione. Nec conclusio accuratè præcognitio
dicetur, nisi ratione partium, subjecti & prædicati, de quibus
quid nominis præcognosci potest. Ut benè Id. q. 3. Præmissa præ-
terea sint certa & evidentes, ut necessitent intellectum ad Con-
clusionem. V. Mendo. c. 1. f. 3.*

26. 3. Demonstratio procedat ex medio scienti-
fico, causa vel effecto, *Varia in Log. de medio demonst. dis-
ceptan-*

*ceptantur. Zabarella integro scripto cum materiis dedu-
xit. Mihi breviter duo dicenda videntur. 1. Medium de-
monstr: materialiter potest esse varium: nempe defini-
tio subjecti, aut aliquid ad eam pertinens: ita risibile demon-
stratur per rationale, quod erat de definitione subjecti, hominis,
quod malè negavit Egidius: Definitio affectionis, sic in Eclip-
si sumitur definitio ejus, & per illam demonstratur de lunâ.
V. Sam d. Lub. l. 2. post. c. 5. a. 3. 2. Medium de-
monstr: formaliter semper est causa vel effectus. Cau-
sa, nempe passionis demonstranda, in demonstratione dis-
tincta. Nam quicquid in hac ut medium assumitur, tanquam causa as-
sumitur. Et cause materialiter omnes in demonstratione esse
possunt: Nam ex omnib. ad qu. propter quid responderi potest:
formaliter sola efficiens, vel proxima, vel remota, vel inter-
na, vel externa. Ut benè Dn. Gutk. p. 492. Syn. Log.
Vnde si materia, forma, finis ingredientur demonstrat. Sub for-
malite efficientis ingrediuntur. Sic cum anima demonstrat
docile de homine, tanquam efficiens per emanationem sumitur.
Sic cum materia ad quantitatem demonstrandam assumitur
tanquam efficiens per emanationem assumitur. Sic cum res
demonstrantur per suas formas, formæ sumuntur ut efficientes
suorum formatorum, in nostro conceptu: Etsi in re sint formæ.
Et hic vacillat illud iritum: Per quod res habet esse, per
id etiam habet cognosci: si ad causas speciales descendas:
Secus si principia in genere intelligas, verum est. Conf. Casum
d. demonstr. q. 4. Idem est de fine. Ut si deambulatio post
Cœnam probetur, quia sanitatem conservet. Hoc instar effici-
entis sumitur. Conf. Dn. Sche. c. l. n. 47. 48. Dn. Cor.
Mar. l. 1. d. dem. c. 7. Effectum est medium in demonst:
tione: Nam in illâ est probatio causa per effectum proximum: Ut
& effectus per causam efficientem remotam. V. c. 20. Qua-
lecunq; principium firmè probans est medium in demonstra: A-
nalo-*

analogicâ : non præcisè causa vel effectus. V. c. 1. Conf. Scharf. 1. 4. Log. c. 5.

27. 4. Demonstrationis finis & effectus est scientia, s. immobilis rei per firmissima præcipia cognitio. Scientia latè sumitur. 1. pro qualibet cognitione sensuali vel intellectuâli, firmâ vel probabili. 2. pro cognitione firmâ generali, s. per discursum habeatur, s. non. Sic includit definitionem & principiorum notitiâ. 3. pro cognitione firma specialissimâ, discursivâ. Sic hic sumitur. Et sic hæc cognitio vel est per immediatas causas, ut in demonstr. propter : hoc modo Aristot. scire est rem per causam cognoscere ait. 1. post. c. 2. vel per effectus & remotas causas, ut in demonstr. quod : vel per quâcunq; firma & necessaria principia, ut in demonstr. Analogicâ. Hæc cognitio firma semper est effectus demonstrationis. s. Syllogismi Apodictici, Si Enthymema quandoq; faciat scire, facit, quâ virtute in demonstrationem mutari potest. Si objectum aliquod intellectus faciat scire, remotè, fundamentaliter, & objectivè id tantum facit : si intellectus speculationibus addictus, effectivè & naturaliter id facit : si scientia quadam contemplativa, habitualiter & effectivè principaliter id facit : Sola demonstratio proximè, formaliter, & effectivè instrumentaliter facit scire : & per eam, tanquam instrumenta, quæ continet & proponit scientia aliqua, ipsa proximè scientiam habitualè animo ingerit. Conf. Cl. Weg. c. 1. q. 2.

28. Porro demonstratio facit scire, quâ est discursus mentalis primò : secundò quâ vocalis & scriptus propter mentalem : quâ est discursus signatus, id est, operatio intellectus recta, seu idea à Logicâ explicata, per modum medij & instrumenti causat scientiam effectivè : quâ discursus exercitus, id est, operatio intellectus materijs applicata, ad ideam signatam conformata, in notitijs apprehensivis terminorum est causa scientiæ remota : Nam iudicium præsupponit apprehensionē

termi-

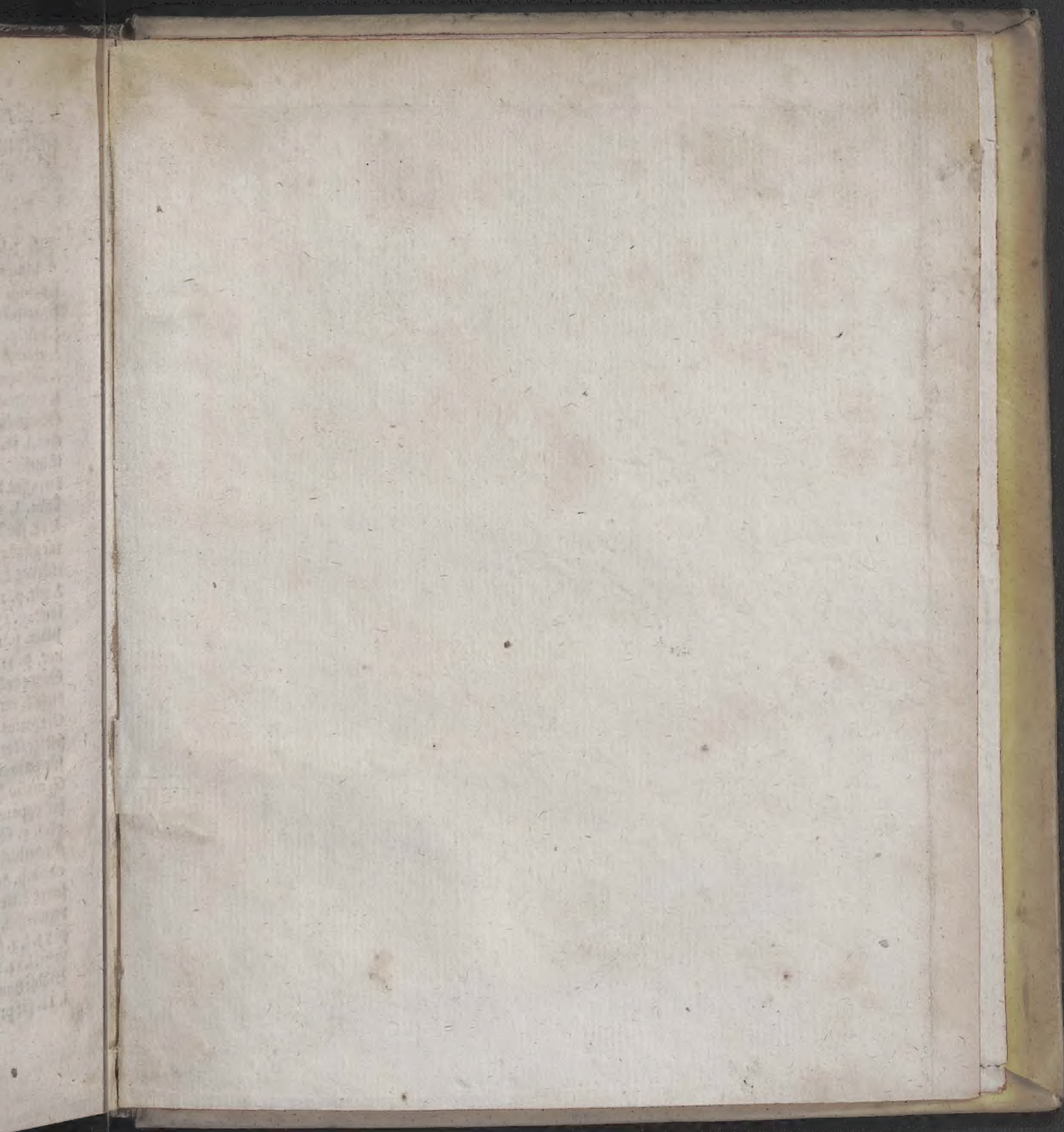
terminor
terminor
efficiens
proxima
nem demo
ratione
est ipsa in
Conclusio
modo Ar
habeamus
entiâ, op
trinam o
cam. Vi b
plurib. ag
1. post.
10. d. ar
5. d. 2.
q. 8. q.
9. a. 3. 1
1. Aliq
29.
priis &
demonst.
ni non as
bare de su
id fiat, no
Mathema
ticis vim
neis pravi
fidei ex p
tum non e
nam consp

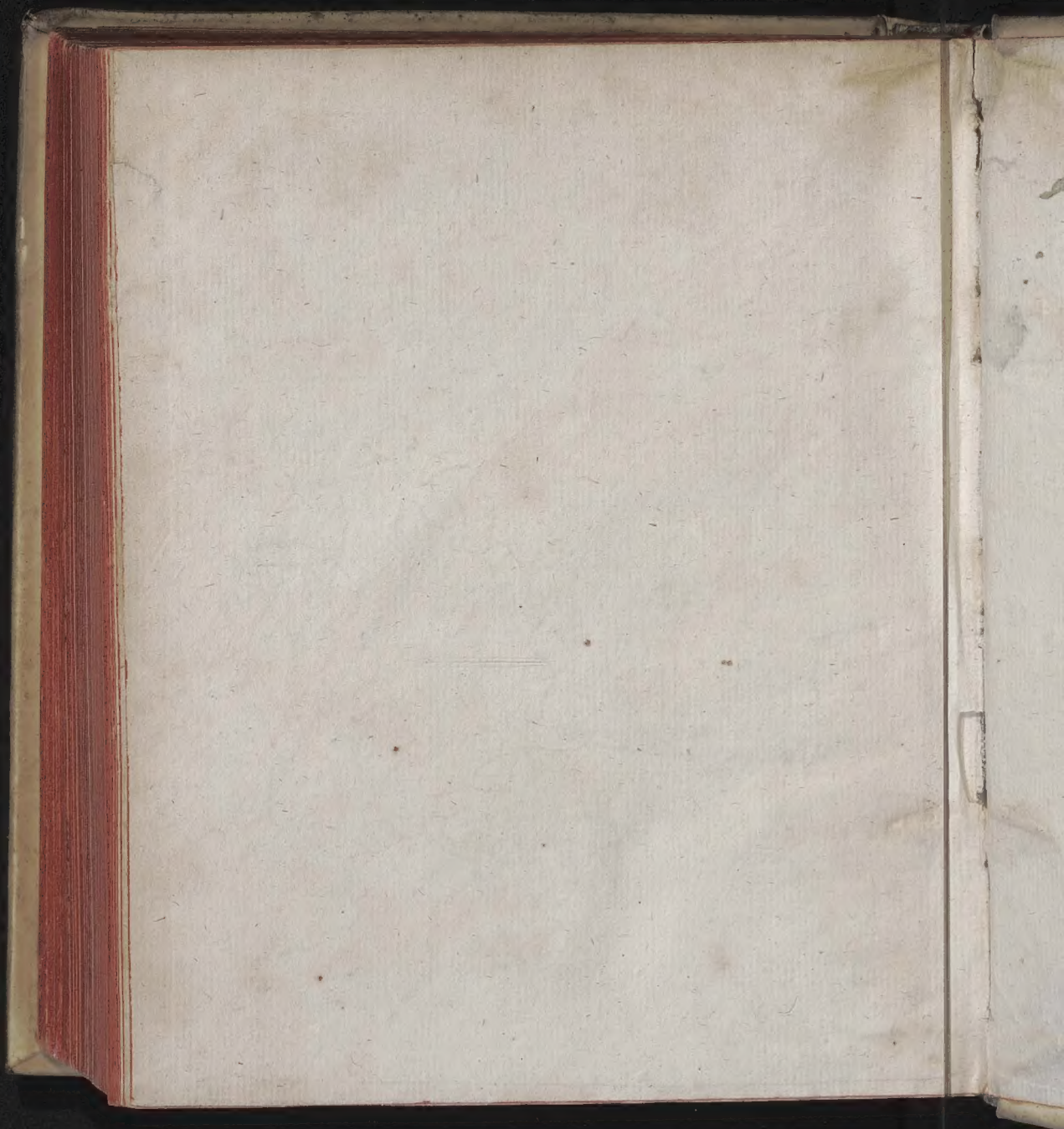
terminorum in demonst: In notitijs judicativis, connexionis terminorum, ratione præmissarum, considerata, est causa efficiens proxima scientiæ: Nam ita præmissæ sunt causæ eff. proxima, determinantes intellectum ad eliciendam Conclusionem demonstrativam, quæ est scientia: In notitijs judicativis ratione Conclusionis causat scientiam formaliter, id est, est ipsa informatio scientiæ in Conclusionem productæ. Nam Conclusio est ipsa scientia formaliter. V. eundem c. l. q. 4. Hoc modo Aristot. 1. post. c. 2. ait, demonstratione, eò quod ipsam habeamus, nos scire. Intellige formaliter. Cetera quæ de scientiâ, opinione, errore, fide, multis hic disputari solent, ad doctrinam de animâ vel habitibus magis pertinent, quam Logicam. Ut benè insinuat Mendoz. d. 11. Log. s. 11. De ijs plurib. agunt Dn. Weg. c. l. q. 8. 12. 13. Conimbr. in 1. post. c. 10. Morisa. d. 12. Log. q. 1. Mendo. D. 10. d. an. s. 5. 6. Dn. Schei. c. l. n. 88. 89. Cl. I. M. C. 5. d. 2. q. 8. C. 8. d. 6. q. 5. d. 7. q. 3. Casus d. dem. q. 8. q. Sa. d. Lubl. in 1. 1. post. c. 13. a. 2. 3. & c. 20. 9. a. 3. 23. a. 2. 3. post. c. 10. q. 2. c. 23. q. 1. c. 26. q. 1. Alij.

29. 5. Demonstratio procedat ex principiis propriis & domesticis. id est, illis, quæ in ista disciplinâ, ubi pro demonst. affertur, assumuntur, non alienis, quæ in illa disciplinâ non assumuntur. Nam demonst. debet quasi proprium probare de subiecto. E. oportet per principia convenientia subiecto id fiat, non à subiecto recedentia. Ita ergò Physica ex Physicis, Mathematica ex Mathematicis, aut talibus, quæ in Mathematicis vim principiorum habeant, probentur. Nam ex heterogeneis prava fiet Demonstratio. Ita malè impugnantur mysteria fidei ex principiis naturalibus, ut Vnio personalis ex isto, finitum non est capax infiniti: infinitum & finitum unam personam constituere non possunt: Trinitas ex eo, quod tres perso-
na tres

ne tres introducant essentias. Præsentia Corporis Christi in s.
cenâ ex illo, Vnum Corpus naturale nequit simul in duobus locis
esse: Nam hæc principia in Theologâ sunt aliena, & non assu-
muntur pro principis, Vbi summū principium hoc est: Quod
Deus dicit, id est verum. E. ex principis non assumptis aliene
aliquid oppugnatur.

30. Nec quæstiones, vel Annuntiationes mistæ
huic principiorum saltui de genere in genus, ut vocat Arist. 1.
post: c. 7. medelam facient, quas adducunt hic, Keck: no-
ster l: 3. Log: s: 2. c: 9. & l: 1. præ: Phil: c: 4. Alsted:
l: 7. Log. ha. c. 17. Timpl. l. 3. Log. c. 3. q. 7. Nam
illæ in explicationibus terminorum saltem locum habent, qui
interdum misti aliquid involvunt, quorsum id à Kec. addu-
ctum pertinet, Corpus mediatoris est in loco: non decisionibus
quæstionum, quæ ex principis proprijs disciplinarum sunt for-
mæ. Co. Gutk. p. 730. Sy. Lo. Nam cum legitime formā-
tur quæstiones, semper per formale suum ad unum considerandi
modum, & sic ad unam disciplinam revocantur, & sic frustra
ex principis heterogenarum disciplinarum oppugnantur. Et
istâ Term: ad unam disciplinam revocatione termini quasi
in alium statum & considerationem traducuntur, Vt bene mo-
net Cl. I. M. c. Keck. p. 787. Et sic argumenta à statu
naturali petita parum illis incommodabunt. Sic justificationi
nil obstat, alterationes Physicas fieri per inherentes qualita-
tes. Sic cum in Politicis corpus Imperatoris consideratur, non ut
in loco, ut quātum, mobile, consideratur, sed ut ultra illum statū
in fastigium regum est deductum. Vt bene Id. c. I. Dn.
D. Meisn. qu. gen. P. 8. §. 3. Et taliter determinati ter-
mini nec primò, nec secundo ad Physicam pertinent, quod rege-
rit Zanak. l. 3. c. Cl. I. M. l. 2. c. 3. q: 1. sed planè ibi
ignorantur, & per alium considerandi modum, ad
aliā disciplinā pertinent.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0019288

